

Δραστηριότητες σελ 67 (Ενότητα 4.2: Ιδιότητες του Σ-συμβολισμού)

1. (α) Έχουμε

$$\sqrt{3} + \sqrt{4} + \sqrt{5} + \sqrt{6} + \sqrt{7} + \sqrt{8} + \sqrt{9} + \sqrt{10} + \sqrt{11} = \sum_{k=3}^{11} \sqrt{k}$$

(β) Έχουμε

$$2 + 1 + \frac{2}{3} + \frac{2}{4} + \frac{2}{5} + \frac{2}{6} + \frac{2}{7} = \frac{2}{1} + \frac{2}{2} + \frac{2}{3} + \frac{2}{4} + \frac{2}{5} + \frac{2}{6} + \frac{2}{7} = \sum_{k=1}^7 \frac{2}{k} = 2 \sum_{k=1}^7 \frac{1}{k}$$

(γ) Έχουμε

$$2^2 + 5^2 + 8^2 + 11^2 + \dots + 26^2 + 29^2 = \sum_{k=1}^{10} (3k-1)^2$$

Πως το βρήκαμε:

Οι όροι 2,5,8,11, ..., 26,29 αποτελούν διαδοχικούς όρους Α.Π. $(\alpha_k)_k$ με σταθερή διαφορά $\delta = 3$ και αρχικό όρο $\alpha_1 = 2$. Έτσι,

$$\alpha_k = \alpha_1 + (k-1)\delta = 2 + (k-1)3 = 3k - 1.$$

Επίσης, $\alpha_k = 29 \Leftrightarrow 3k - 1 = 29 \Leftrightarrow k = 10$.

(δ) Έχουμε

$$2 \cdot 3 + 2 \cdot 3^2 + 2 \cdot 3^3 + \dots + 2 \cdot 3^{15} = 2 \sum_{k=1}^{15} 3^k$$

2. (α) Έχουμε

$$\sum_{v=3}^7 \left(\frac{v-4}{v} \right) = \left(\frac{3-4}{3} \right) + \left(\frac{4-4}{4} \right) + \left(\frac{5-4}{5} \right) + \left(\frac{6-4}{6} \right) + \left(\frac{7-4}{7} \right) = -\frac{1}{3} + 0 + \frac{1}{5} + \frac{2}{6} + \frac{3}{7} = \frac{22}{35}$$

(β) Έχουμε

$$\sum_{v=1}^{50} (-1)^{v-1} = (-1)^0 + (-1)^1 + (-1)^2 + \dots + (-1)^{49} = 1 + (-1) + \dots + (+1) + (-1) = 0$$

Σημείωση: $\sum_{v=1}^{50} (-1)^{v-1} = \sum_{v=0}^{49} (-1)^v$

(γ) Έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^4 (i^2 + 3i - 1) &= (1^2 + 3 \cdot 1 - 1) + (2^2 + 3 \cdot 2 - 1) + (3^2 + 3 \cdot 3 - 1) + (4^2 + 3 \cdot 4 - 1) \\ &= 3 + 9 + 17 + 27 = 56 \end{aligned}$$

3. Έχουμε

$$\sum_{\kappa=1}^{10} (3\kappa + \lambda) = 245 \Leftrightarrow 3 \sum_{\kappa=1}^{10} \kappa + \lambda \sum_{\kappa=1}^{10} 1 = 245 \Leftrightarrow 3 \sum_{\kappa=1}^{10} \kappa + \lambda \sum_{\kappa=1}^{10} 1 = 245 \quad (*)$$

Αλλά, $\sum_{\kappa=1}^{10} \kappa = 1 + 2 + \dots + 10 = 55$ και $\sum_{\kappa=1}^{10} 1 = 10$

Έτσι, $(*) \Leftrightarrow 3 \cdot 55 + 10\lambda = 245 \Leftrightarrow 10\lambda = 245 - 165 \Leftrightarrow \lambda = 8$

4. (α) Έχουμε

$$\sum_{k=1}^{\nu} (2 \cdot 4^{k-1}) = \sum_{k=1}^{\nu} (2 \cdot 2^{2k-2}) = \sum_{k=1}^{\nu} (2^{2k-1}) = 2 + 2^3 + 2^5 + \dots + 2^{2\nu-1}$$

Παρατηρούμε ότι έχουμε άθροισμα ν πρώτων όρων γεωμετρικής προόδου με πρώτο όρο 2 και σταθερό λόγο $\lambda = 2^2 = 4$. Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{\nu} (2 \cdot 4^{k-1}) = \frac{\alpha_1(\lambda^{\nu} - 1)}{\lambda - 1} = \frac{2(4^{\nu} - 1)}{4 - 1} = \frac{2(4^{\nu} - 1)}{3}$$

(β) Έχουμε
$$\sum_{k=11}^{\nu} (5) = 5 \left(\sum_{k=1}^{\nu} (1) - \sum_{k=1}^{10} (5) \right)$$

Για το πρώτο άθροισμα, παρατηρούμε ότι έχουμε άθροισμα ν πρώτων όρων αριθμητικής προόδου με πρώτο όρο $\alpha_1 = 1$ και σταθερή διαφορά $\delta = 1$. Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{\nu} (1) = \frac{\nu(\alpha_1 + \alpha_{\nu})}{2} = \frac{\nu(1 + 1)}{2} = \nu$$

ενώ για το δεύτερο, παρατηρούμε ότι έχουμε άθροισμα 10 πρώτων όρων αριθμητικής προόδου με πρώτο όρο $\alpha_1 = 1$ και σταθερή διαφορά $\delta = 1$. Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{10} (1) = \frac{10(1 + 1)}{2} = 10 \quad \text{και αρα} \quad \sum_{k=11}^{\nu} (5) = 5 \left(\sum_{k=1}^{\nu} (1) - \sum_{k=1}^{10} (5) \right) = 5(\nu - 10)$$

(γ) Έχουμε
$$\sum_{k=1}^{\nu} (2^{-k}) = \sum_{k=1}^{\nu} \frac{1}{2^k} = \sum_{k=1}^{\nu} \left(\frac{1}{2}\right)^k$$

Παρατηρούμε ότι έχουμε άθροισμα ν πρώτων όρων γεωμετρικής προόδου με πρώτο όρο $\frac{1}{2}$ και σταθερό λόγο $\lambda = \frac{1}{2}$. Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{\nu} (2^{-k}) = \frac{\alpha_1(\lambda^{\nu} - 1)}{\lambda - 1} = \frac{\frac{1}{2}(\frac{1}{2^{\nu}} - 1)}{\frac{1}{2} - 1} = 1 - \frac{1}{2^{\nu}}$$

5. Έχουμε για κάθε ν φυσικό αριθμό, $S_{\nu} = \nu^2 + 4\nu$.

Είναι

$$\alpha_{\nu} = S_{\nu} - S_{\nu-1} = \nu^2 + 4\nu - ((\nu - 1)^2 + 4(\nu - 1)) = 2\nu + 3$$

και αρα η σειρά που αντιστοιχεί στο πιο πάνω μερικό άθροισμα είναι η

$$\begin{aligned} \sum_{\nu=1}^{+\infty} \alpha_{\nu} &= \sum_{\nu=1}^{+\infty} (2\nu + 3) = (2 \cdot 1 + 3) + (2 \cdot 2 + 3) + \dots \\ &= 5 + 7 + 9 + 11 + \dots \end{aligned}$$

6. Έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{30} (4\alpha_k - 3\beta_k) &= \sum_{k=1}^{30} (4\alpha_k) + \sum_{k=1}^{30} (-3\beta_k) = 4 \sum_{k=1}^{30} \alpha_k - 3 \sum_{k=1}^{30} \beta_k \\ &= 4 \cdot 300 - 3 \cdot (-50) = 1350 \end{aligned}$$